

RECHTSPRAAK

Werknemer die in opdracht van leidinggevende fraudeert, handelt niet verwijtbaar (e-grond). Van een duurzame verstoring is evenmin sprake (g-grond). Terugbetaling van gefraudeerd geld valt niet onder samenhangende vordering ex artikel 7:686a lid 3 BW.

Feiten

Werknemer is sinds 2007 in dienst van de Staat, laatstelijk werkzaam bij de Penitentiaire Inrichting Zuidoost te Roermond. Op 30 oktober 2019 heeft werknemer zich uit eigen beweging gemeld bij het Afdelingshoofd binnen de PI met de mededeling dat hij een verklaring wilde afleggen over een aantal zaken die betrekking hadden op zijn voormalige leidinggevende. Werknemer gaf aan dat hij – onder druk van zijn leidinggevende – op grote schaal fraude heeft gepleegd door middel van ‘nepdeclaraties’. Tijdens het disciplinaire onderzoek verklaart de voormalig leidinggevende dat werknemer de helft van het declaratiebedrag zelf zou houden als ‘winst’. De Staat verzoekt primair ontbinding van de arbeidsovereenkomst op grond van artikel 7:669 lid 3 onder e BW en stelt ter onderbouwing van het 686-verzoek dat vaststaat dat werknemer onterechte reisdeclaraties heeft ingediend. Hierdoor heeft hij misbruik gemaakt van het in hem gestelde vertrouwen en in strijd gehandeld met de integriteitseisen die aan medewerkers in overheidsdienst worden gesteld. De handelwijze van werknemer is dermate ernstig dat er sprake is van verwijtbaar handelen hetgeen een beëindiging van de arbeidsovereenkomst rechtvaardigt.

Oordeel

De kantonrechter oordeelt als volgt.

E-grond: geen verwijtbaarheid

De kantonrechter oordeelt dat werknemer zich weliswaar schuldig heeft gemaakt aan het indienen van onterechte reisdeclaraties, maar dat gelet op de omstandigheden van het geval dit handelen hem niet kan worden toegerekend. Het was niet werknemer die het initiatief nam voor wat betreft de onterechte declaraties maar zijn (voormalige) leidinggevende en bovendien stond hij onder aanhoudende druk van deze leidinggevende, die hem bovendien emotioneel chanteerde door ‘zijn ernstig zieke vrouw’ als excuus voor de fraude aan te dragen. Dit doet in zeer ernstige mate afbreuk aan de toerekenbaarheid en daarmee aan de verwijtbaarheid van de in het geding zijnde handelingen. Daarbij weegt in het voordeel van werknemer nog mee dat hij uiteindelijk zelf naar de directie van de PI is gestapt om zijn verhaal te doen. Dit had weliswaar eerder gekund, maar neemt niet weg dat werknemer dit op

enig moment tóch heeft gedaan.

G-grond: geen sprake van duurzame verstoring

De kantonrechter begrijpt dat het gegeven dat werknemer onterechte reisdeclaraties heeft ingediend met zich brengt dat er sprake is van een vertrouwensbreuk. Maar ook hier miskent de Staat dat werknemer niet op eigen initiatief heeft gehandeld, maar in opdracht van en onder psychische druk van leidinggevende. Leidinggevende is daarmee ook onlosmakelijk verbonden met het begrip werkgever. Niet valt in te zien dat indien de Staat zich daartoe zou inspannen, normalisatie van de arbeidsverhoudingen niet in de rede zou liggen.

Terugvordering onterechte reisdeclaraties valt niet onder samenhangende vordering 686a

In het onderhavige geval is geen sprake van een beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Ook indien hiervan wel sprake zou zijn, dan nog kan de Staat niet worden ontvangen in zijn verzoek. De Staat vordert namelijk betaling van € 27.809,55 ter zake van de onverschuldigd betaalde reisdeclaraties c.q. schade voor ten onrechte betaalde reisdeclaraties. Dit betreft derhalve geen vordering die verband houdt met het einde van de arbeidsovereenkomst maar uit onrechtmatige daad, dan wel onverschuldigde betaling. De grondslag van die vordering vloeit niet voort uit de arbeidsovereenkomst. Het gegeven dat de onterechte reisdeclaraties aan het ontbindingsverzoek ten grondslag zijn gelegd, betekent niet dat de betreffende (aansprakelijkheids)vorderingen daarmee (voldoende) verband houden. De zaak wordt als dagvaardingsprocedure voortgezet via artikel 69 Rv.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 30-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:5626

Zaaknummer: 8512241/AZ/20-81

Rechters: J.W. Rijksen

Advocaten: M.R. Meulenberg-Ten Hoor

Wetsartikelen: 7:671b BW, 7:669 lid 3 sub e BW, 7:669 lid 3 sub g BW en 7:686a lid 3 BW